

Sprawozdanie merytoryczne z działalności Fundacji Bieszczadzkiej za rok 2023

I. Nazwa:	Fundacja Bieszczadzka
II. Siedziba:	38-700 Ustrzyki Dolne ul. 1 Maja 16
III. Biuro:	38-700 Ustrzyki Dolne ul. 1 Maja 16
IV. Tel/fax:	013 469 7297, 13 469 6290
V. E-mail	biuro@fundacja.bieszczady.pl
VI. www:	www.fundacjabieszczadzka.org, www.zielonyrower.pl
VII. NIP:	6881245689
VIII. REGON:	371165802
IX. Data rejestracji, numer KRS:	09.12.2003, KRS 0000180514
X. Organ rejestrujący:	Sąd Rejonowy w Rzeszowie, XII Wydział Gospodarczy KRS
XI. Nazwa banku i numer konta:	PBS 45 8642 1012 2003 1213 9057 0004

XII. W skład Zarządu Fundacji Bieszczadzkiej wchodzi:

- a) Prezes Fundacji - Bogusław Pyzocha, zam. 38-713 Lutowska 7E
- b) Wiceprezes Fundacji - Grzegorz Mokrzycki- zam. 38-700 Ustrzyki Dolne, ul. Słoneczna 4/19 (do 30 czerwca 2023)
- c) Wojciech Grzanecki, zam. Polana 4A, 38-709 Czarna

XIII. W skład Rady Fundacji Bieszczadzkiej wchodzi:

- 1) Robert Bańkosz, -przewodniczący Rady,
- 2) Roman Głapiak,
- 3) Krzysztof Płamowski,
- 4) Józef Talarowicz,
- 5) Magdalena Demkowicz,
- 6) Jurij Zińko
- 7) Marek Sabara
- 8) Jarosław Reczek
- 9) Marek Tymczyszyn

XIV. Statutowe cele Fundacji Bieszczadzkiej

Misją Fundacji jest integracja i wspieranie działań organizacji pozarządowych, Instytucji samorządowych i lokalnych przedsiębiorców na rzecz zrównoważonego rozwoju Bieszczadów, a także wspieranie rozwoju obszarów wiejskich oraz aktywizacja ludności.

Zasady, formy i zakres działalności statutowej z podaniem realizacji celów statutowych:

Fundacja realizuje swoją misję oraz cele m.in. poprzez:

- 1) udzielanie pomocy finansowej, rzeczowej, merytorycznej i organizacyjnej podmiotom realizującym misję i cele Fundacji, określone w § 4 i § 5 Statutu;
- 2) działania na rzecz rozwoju obszarów wiejskich;
- 3) partnerskie wdrażanie opracowanych strategii rozwoju oraz wynikających z nich planów działań dla regionu bieszczadzkiego;

- 4) aktywizację społeczności lokalnych oraz zwiększanie ich wpływu na podejmowane decyzje w zakresie inwestycji i kierunków rozwoju Bieszczadów;
- 5) pomoc w rozwiązywaniu problemów ekonomicznych, społecznych i ekologicznych regionu;
- 6) działania na rzecz osób bezrobotnych;
- 7) wspieranie osób niepełnosprawnych ze szczególnym uwzględnieniem kobiet i młodzieży;
- 8) promocję zatrudnienia i aktywizację, tworzenie miejsc pracy oraz ułatwianie wchodzenia i powrotu na rynek pracy osobom mającym trudności z integracją lub reintegracją;
- 9) rozwijanie i wspieranie zatrudnienia w ramach otwartego rynku pracy;
- 10) realizację przedsięwzięć na rzecz przedsiębiorców oraz na rzecz współpracy przedsiębiorców z instytucjami otoczenia biznesu oraz organizacjami badawczymi;
- 11) budowanie zasad i form porozumienia między sektorami: organizacji pozarządowych, samorządów lokalnych, agend rządowych, biznesu i nauki;
- 12) zabezpieczanie terenów cennych przyrodniczo i kulturowo;
- 13) podejmowanie działań w celu zmniejszania, a następnie eliminowania negatywnego oddziaływania człowieka na wartości naturalne i kulturowe;
- 14) upowszechnianie idei rozwoju zrównoważonego we wszystkich sferach życia, uwzględniając pracę i wypoczynek człowieka, czyli objęcie edukacją ekologiczną wszystkich mieszkańców Rzeczypospolitej Polskiej;
- 15) wspieranie edukacji ekologicznej, poprzez kształtowanie pełnej świadomości i budzenie zainteresowania społeczeństwa wzajemnie powiązаныmi kwestiami ekonomicznymi, społecznymi, politycznymi i ekologicznymi, ponadto przez umożliwienie każdemu człowiekowi zdobywania wiedzy i umiejętności niezbędnych dla poprawy stanu środowiska naturalnego;
- 16) tworzenie nowych wzorców zachowań, kształtowanie postaw, wartości i przekonań jednostek, grup i społeczeństw, uwzględniających troskę o dziedzictwo narodowe i o jakość środowiska naturalnego;
- 17) działania na rzecz terenów rekreacyjnych, w szczególności:
  - a) szerzenie i wspieranie krajoznawstwa oraz wypoczynku dzieci i młodzieży oraz upowszechnianie kultury fizycznej i sportu;
  - b) krzewienie kultury ekologicznej, rolniczej i turystycznej, poprzez inspirowanie różnego rodzaju szkoleń, imprez turystycznych, turnusów rehabilitacyjnych, sportowych, rekreacyjnych, kulturalnych i przedsięwzięć towarzyskich;
  - c) współpraca z organizacjami w zakresie usług turystycznych, m.in. takich jak zapewnienie noclegów, wyżywienia, organizacji czasu wolnego poprzez organizowanie imprez turystycznych, rajdów, wypraw krajoznawczych, warsztatów szkoleniowo-doradczych;
- 18) dążenie do poprawy jakości życia mieszkańców regionu;
- 19) pozyskiwanie środków finansowych służących realizacji projektów indywidualnych oraz we współpracy z partnerami.

XV. Fundacja Bieszczadzka posiada status Organizacji Pożytku Publicznego

XVI. Fundacja Bieszczadzka realizowała w 2022 r. cele statutowe w ramach niżej opisanych projektów i działań:

1. Fundacja Bieszczadzka realizowała w 2023 roku kolejną edycję Programu Działaj Lokalnie, Polsko-Amerykańskiej Fundacji Wolności i Akademii Rozwoju Filantropii w Polsce. Fundacja Bieszczadzka jako Ośrodek Działaj Lokalnie organizowała konkurs grantodawczy dla organizacji pozarządowych i grup nieformalnych z terenu 9 gmin: Baligród, Bircza, Czarna, Komańcza, Lesko, Olszanica, Ustrzyki Dolne, Tyrawa Wołoska i Solina. Do konkursu zgłoszono 16 wniosków dotacyjnych, dofinansowano 12 projektów

Przekazane dotacje w kwocie 58 800 zł wpłynęły na aktywizację, zaangażowanie społeczne i integrację społeczności lokalnych w miejscowościach, w których realizowane były projekty. Realizacja projektów wpłynęła pozytywnie na wizerunek wspartych organizacji lub grup nieformalnych, nastąpił ich rzeczywisty rozwój instytucjonalny. Wśród tegorocznych projektów możemy znaleźć takie, które zachowują od zapomnienia to co jeszcze pozostaje w pamięci, tych, którzy jeszcze żyją i pamiętają. Przykładem jest projekt zrealizowany przez Koło Gospodyń Wiejskich w Brelikowie „Dawno temu a nawet wczoraj”. W Ropience trwały prace przy konserwacji zabytku, w którym stworzono miejsce do spotkań mieszkańców. Program umożliwił wydanie pięknego przewodnika w formie książki po wsi Bircza. W Liskowatym utworzono miejsce do wspólnych spotkań dla mieszkańców wsi pod zadaszoną wiatą. Projekty pokazały jak dbać o siebie i planetę. Dzieci ze szkół podstawowych w Gminie Baligród uczyły mieszkańców dbania o ziemię poprzez rajd, którego celem było sprzątanie lasu, prowadzono warsztaty z życia zerowaste, tworzenia ogrodów i zielonych ścian. Uczniowie szkoły w Uhercach Mineralnych uczyli się jakie znaczenie dla planety ma woda, a w gminie Tyrawa Wołoska KGW Złoty Dąb stworzyło miejsce wspólnego odpoczynku i możliwość korzystania z owoców z ogólnodostępnego sadu. W szkole w Olszanicy powstało miejsce do relaksu i odpoczynku w „świątyni dumania.” Projekty dały możliwość wykazania się młodym. W Ustrzykach młodzież promowała miasto poprzez działania artystyczne swoich koleżanek i kolegów w przestrzeni wirtualnej. Swoją szansę na poszerzenie umiejętności informatycznych dostali niepełnosprawni podopieczni stowarzyszenia Promyk Nadziei z Ustrzyk Dolnych. Organizacje wzbogaciły się o nowy sprzęt i wyposażenie, które będzie służyło im przez wiele lat i przyniesie konkretne wymierne korzyści dla nich i społeczności, w której pracują i działają

Dofinansowane projekty:

1. Projekt „Liskowate wczoraj i dziś” zrealizowany przez Koło Gospodyń Wiejskich w Liskowatym, dotacja 6000 zł
2. Projekt „Wielokulturowość Ropienki” realizowany przez Fundację Naturalnie Ropienka! Dotacja: 4000 zł
3. Projekt „Środowiskowe impresje” realizowany przez Szkołę Podstawową im. Świętego Jana Pawła II w Baligródzie – dotacja 4500,00 zł
4. Projekt „Odkrywamy tajemnice Birczańskiej Krainy” realizowany przez Stowarzyszenie działające przy Zespole Szkół w Birczy „Tworzymy lepszą przyszłość” – dotacja 5000,00 zł
5. Projekt „Pociąg do wody” realizowany przez grupę nieformalną „” pod patronatem Szkoły Podstawowej im. Orła Białego w Uhercach Mineralnych – dotacja 4500,00
6. Projekt „Szkolna Świątynia Dumania – sala terapeutyczno-relaksacyjna” realizowany przez Grupę Nieformalną „Zespół” pod patronatem Szkoły Podstawowej w Olszanicy, dotacja 5500,00 zł
7. Projekt „Odkrywczy miejsc i smaków” realizowany przez Stowarzyszenie „Koło Gospodyń Wiejskich Babinię-Czarna i przyjaciele w Czarnej Górnej” dotacja 4500 zł
8. Projekt „Sad dla wszystkich” realizowane Koło Gospodyń Wiejskich w Hołuczkuwie „Złoty Dąb” dotacja 5000 zł

9. Projekt „ Razem możemy więcej” zrealizowany przez Stowarzyszenie „Nasza Szkoła” w Mchawie - dotacja 4500
10. Projekt „Mistrz- nauczyciel zachcianki przełane na kartkę” realizowany przez Bieszczadzkie Stowarzyszenie Na Rzecz Dzieci i Młodzieży Niepełnosprawnej „Promyk Nadziei” w Ustrzykach Dolnych, dotacja 5000 zł
11. Projekt „Dawno temu a nawet wczoraj” realizowany przez Koło Gospodyń Wiejskich „Malinki” w Brelikowie, dotacja 4800,00
12. Projekt „Młodzi mają głos ” realizowany przez Grupę Nieformalną Młodzieżowej Rady Gminy, dotacja 5500,00 zł

2. Regionalne Partnerstwo dla Wolontariatu- edycja 2021-2023 – zakończona została realizacja projektu w ramach „Korpusu Solidarności, Programu Wspierania i Rozwoju Wolontariatu Długoterminowego na lata 2018-2030”

Cele projektu:

1. Wzmocnienie i rozwój wolontariatu długoterminowego w województwie podkarpackim
2. Podniesienie rangi działań wolontariackich,
3. Wzbudzenie zainteresowania wolontariatem oraz zachęcenie obywateli do zaangażowania w taką działalność.
4. Upowszechnienie wolontariatu wśród organizacji pozarządowych i instytucji publicznych, które do tej pory w małym stopniu albo tylko sporadycznie wykorzystywały aktywność wolontariacką.

Odbiorcy projektu: wolontariusze, koordynatorzy wolontariatu, organizacje i instytucje zatrudniające wolontariuszy.

Miejsce realizacji: projekt był dedykowany mieszkańcom województwa podkarpackiego.

Czas realizacji wydarzeń: projekt był realizowany od maja 2021 do końca grudnia 2023r.

Realizatorzy: Fundacja Bieszczadzka wraz z dwoma Partnerami: Bieszczadzkim Uniwersytetem Ludowym oraz Stowarzyszeniem Lokalna Grupa Działania „Partnerstwo dla Ziemi Niżańskiej”

Działania projektu

Jako Regionalne Partnerstwo dla Wolontariatu realizowaliśmy działania skierowane do 4 grup odbiorców: wolontariuszy, koordynatorów, organizatorów oraz otoczenia wolontariatu z województwa podkarpackiego. Są to:

1. Szkolenia dla wolontariuszy, koordynatorów i otoczenia wolontariatu.

FB była organizatorem jednego podstawowego szkolenia dla wolontariuszy. Spotkanie odbyło się 4 kwietnia 2023 w Liceum Ogólnokształcącym w Ustrzykach Dolnych. Wzięło w nim udział 18 uczniów najbardziej zaangażowanych w działania wolontarystyczne.

Fundacja Bieszczadzka zorganizowała spotkanie motywacyjne dla wolontariuszy ze szkół powiatów przemyskiego, jarosławskiego, przeworskiego i lubaczowskiego. Zorganizowane zostało 14 grudnia w I Liceum Ogólnokształcącym w Przemyślu. Spotkanie poprowadził znany ze swej działalności wolontarystycznej i organizatora wolontariatu Marcin Piotrowski. Marcin podzielił się z młodzieżą swoim doświadczeniem przy tworzeniu cyklicznej imprezy- festiwal "Folkowisko", która zmieniła życie jednej z najmniejszych miejscowości Podkarpacia. Dzisiaj dzięki pracy wolontariuszy impreza rozrosła się do kilkutysięcznej. Pokazał, że dla wolontariuszy festiwal to okazja do pracy, nauki oraz atrakcyjnego spędzenia wakacyjnego czasu. Innym pokazanym młodzieży przykładem pracy wolontariusza i organizatora wolontariatu była prowadzona przez Marcina działalność na rzecz

uchodźców z Ukrainy i stałe wspieranie walczącej Ukrainy. W spotkaniu udział wzięło 68 uczniów i nauczycieli, w dużej części wolontariusze.

Fundacja Bieszczadzka przeprowadziła spotkanie promocyjne z uczniami ze Szkolnego Koła Wolontariatu przy LO im. J.Słowackiego w Przemyślu. Spotkanie odbyło się 5 kwietnia 2023 i uczestniczyło w nim 23 wolontariuszy z klas II i III wraz z opiekunem panią Tamarą Ryzner

Fundacja Bieszczadzka zorganizowała spotkanie edukacyjne dla liderów organizacji z gminy Lutowiska w powiecie bieszczadzkim. Spotkanie odbyło się 12 maja 2023 i udział w nim wzięło 14 uczestników- liderzy i członkowie instytucji i organizacji pozarządowych.

1. GOK Lutowiska
2. Klub Seniora "Złota Jesień"
3. KGW Chmiel
4. KGW Smolnik
5. KGW Lutowiska
6. OSP Lutowiska
7. KGW Stuposiany

Potrzeba zorganizowania spotkania edukacyjnego właśnie w gminie Lutowiskach wynika z dwóch powodów: powstanie nowych organizacji, które nie mają jeszcze żadnego doświadczenia w pisaniu wniosków dotacyjnych oraz duże odległości od Ustrzyk Dł-miejsca siedziby FB. Tematem spotkania było przygotowanie wniosków dotacyjnych- podstawowe zasady pisania projektów zgodnie z logiką projektową oraz ujęcie we wnioskach pracy wolontariuszy i przedstawienie jej w postaci wkładu własnego osobowego (zapisy w budżecie). Spotkanie było też okazją do przekazania informacji o Korpusie Solidarności i wolontariacie długoterminowym.

FB zrealizowała spotkanie w Olszanicy w dniu 28.10.2023 z udziałem 14 nauczycieli ze szkół gmin Olszanica i Ustrzyki Dolne. Celem spotkania było pozyskanie wiedzy przez nauczycieli pracujących z uczniami wolontariuszami w zakresie realizacji w szkołach programu KS poprzez zainteresowanie uczestników założeniami tego programu, przedstawienie zasad formalno - prawnych związanych z tworzeniem i prowadzeniem Szkolnego Korpusu Solidarności, pokazanie standardów pracy z wolontariuszami oraz przedstawienie sposobów motywujących młodych ludzi do pracy społecznej.

Lokalne spotkanie branżowe dla organizatorów wolontariatu Fundacja Bieszczadzka zorganizowała 27.11.2023r. w Ustrzykach Dolnych. Udział w spotkaniu wzięli przedstawiciele organizacji pozarządowych i instytucji oświatowych z powiatów leskiego, bieszczadzkiego i przemyskiego. Spotkanie odbyło się w siedzibie Stowarzyszenia PROMYK NADZIEI .Podczas spotkania rozmawialiśmy o wolontariacie, jego aspektach prawnych i formalnych, o obowiązkach wolontariuszy i obowiązkach organizatorów względem wolontariuszy.

2. Debaty wolontariackie z udziałem koordynatorów.

4 listopada 2023 podczas spotkania i koncertu dla seniorów została przeprowadzona została debata z liderami organizacji senioralnych i współpracujących z seniorami. Tematem głównym debaty był „Wolontariat wśród seniorów-warto czy nie warto” Organizatorem debaty była Fundacja Bieszczadzka przy współudziale Ustrzyckiego Domu Kultury. W debacie udział wzięli: Genowefa Tymczyszyn prezes Klubu Seniora „Samy Swoi”, Ryszarda Grządziel -prezes Klubu Seniora „Radość Życia, Ewa Groszek- Uniwersytet Trzeciego Wieku w Ustrzykach Dolnych, Jadwiga Goszyła reprezentująca Akademię Bieszczadzkich Seniorów, Iwona Woch- LGD Zielone Bieszczady, Renata

Kapuścińska-prezes Towarzystwa Przyjaciół Miasta Ustrzyki Dolne. Moderatorem debaty była Lucyna Sobańska, reprezentująca Fundację Bieszczadzką. Osoby biorące udział w debacie przedstawiły swój punkt widzenia i na przykładzie własnych organizacji pokazały korzyści płynące dla seniorów z bycia wolontariuszem. Debacie przysłuchiwali się bardzo licznie zebrani uczestnicy koncertu „Piosenka dla seniora

3. Wizyty studyjne w organizacjach wspierających i rozwijających wolontariat

Odbyły się 2 wizyty:

30 maja 19- tu wolontariuszy z LO w Ustrzykach Dł odbyło wizytę studyjną. Jej celem było poznanie dwóch organizacji pozarządowych, których praca opiera się głównie na pracy wolontariuszy i zdecydowanie jest to wolontariat długoterminowy. Pierwszą z organizacji, którą młodzież odwiedziła było Stowarzyszenie Miłośników Olszanic i Okolic. W siedzibie org. przywitała młodzież prezes pani Dorota Głazowska-Krzywdzik w towarzystwie kilku członków stowarzyszenia. Pani Dorota (ubiegłoroczny laureat Ogólnopolskiego konkursu na Koordynatora Roku KS) opowiedziała o celach stowarzyszenia i działaniach na rzecz lokalnej społeczności, zwłaszcza seniorów. Kolejnym celem była Fundacja Schronisko dla Zwierząt WESOŁY KUNDELEK w Lesku.

21 czerwca 2023 roku 14 osób -koordynatorów uczestniczyło w wizycie studyjnej do krośnieńskiej Fundacji Wielkie Serce dla Dzieci wspierającej rodziny zastępcze oraz do Gminnego Ośrodka Kultury w Besku. Oba podmioty ściśle współpracują z wolontariuszami. O tym jak w codziennej pracy fundacja realizuje swoje cele opowiedziały nam-grupie koordynatorów wolontariatu z powiatu bieszczadzkiego Panie Klaudia i Elżbieta. Byliśmy ciekawi wszystkiego: ile dzieci, ile rodzin, skąd środki na tak bogatą ofertę pedagogiczną, psychologiczną, terapeutyczną i integracyjną? Jak wygląda piecza zastępcza w naszym województwie? I jak to przy wizycie w ramach programu Korpus Solidarności pytania o wolontariat i jest wystarczający? Drugim odwiedzionym przez koordynatorów podmiotem był Gminny Ośrodek Kultury w Besku w dużej mierze opierający na wolontariacie. Przy GOK-u od lat pracuje zorganizowana grupa wolontariuszy, są aktorami w lokalnym teatrze, współpracują z seniorami. Nas interesowało szczególnie to jak utrzymać wolontariuszy przy instytucji. Okazało się, że jednym ze sposobów stosowanym w GOK jest danie wolontariuszom dużej samodzielności

4. Poradnictwo dla wolontariuszy i koordynatorów wolontariatu

Fundacja Bieszczadzka (Lider zadania) przeprowadziła 2 poradnictwa dla 2 wolontariuszy i 3 poradnictwa dla 3 koordynatorów. Czas trwania poradnictwa to 5 godzin zegarowych. Przedmiotem poradnictwa były zagadnienia związane dokumentowaniem pracy wolontariusza, jego prawa i obowiązki, informacje o konkursach na grant dla wolontariusza i bon edukacyjny. Poradnictwa odbyły się stacjonarnie.

5. Akcje społeczne z udziałem wolontariuszy.

FB była organizatorem akcji „Czyste Góry”. Tegoroczną akcją „Czyste góry” Fundacja Bieszczadzka zrealizowała wspólnie z wolontariuszami; uczniami i nauczycielami z I LO im. J. Słowackiego w Przemyślu. Akcja odbyła się 26 września i wzięło w niej udział 20- tu uczniów wolontariuszy i 2 nauczycieli. Miejscem akcji były szlaki górskie z Brzegów Górnych na Połoninę Wetlińską i z Połoniny do Przełęczy Wyżnej. Akcji sprzyjała piękna, słoneczna pogoda i piękne bieszczadzkie widoki. Spotkanie było kolejną okazją do rozmów o Korpusie Solidarności i wolontariacie

6. Konkurs na Wolontariusza i Koordynatora Roku KS- etap wojewódzki.

W ramach zadania Fundacja Bieszczadzka po raz trzeci został przeprowadziła konkurs na Wolontariusza Roku KS- etap wojewódzki. Konkurs przebiegał zgodnie z harmonogramem i zasadami

współpracy NIWCRSO z Partnerami Regionalnymi. Do konkursu o tytuł Wolontariusza Roku KS nominowani byli wolontariusze z całego województwa. Ogłoszenie o konkursie zostało umieszczone na stronach www Lidera projektu i stronach Partnerów projektu, oraz na portalu Facebook lidera i Partnerów. Informacja o konkursie została też przekazana mailem do organizacji pozarządowych – lokalnych i regionalnych organizatorów wolontariatu, partnerskich organizacji z regionu i innych instytucji potencjalnie zainteresowanych konkursem. Zgłoszenia do konkursu oceniła siedmioosobowa Kapituła w skład której weszły podkarpackie autorytety w zakresie wolontariatu oraz laureaci z dwóch poprzednich lat. Na konkurs w kategorii Wolontariusza Roku KS wpłynęło siedem zgłoszeń. Laureatem etapu Regionalnego Konkursu na Wolontariusza Roku 2023 KS została Pani Katarzyna Ożóg-Bąk z Woliny k/Niska, wolontariuszka Stowarzyszenia Aktywnej Współpracy w Wolinie. Efektem konkursu była nominacja Pani Katarzyna Ożóg- Bąk do etapu ogólnopolskiego Wolontariusza Roku KS. Uroczyste wręczenie dyplomów i statuetek, odbyło się w Filharmonii Rzeszowskiej 18 października podczas Podkarpackiego Forum Obywatelskiego.

Na takich samych zasadach został przeprowadzony konkurs na Koordynatora Roku KS- etap wojewódzki. Na konkurs w kategorii Koordynatora Roku KS wpłynęły cztery zgłoszenia. Tytuł Koordynatora Roku 2023 KS przypadł Pani Dorocie Korzyk z Koła Gospodyń Wiejskich Babiniec - Czarna i Przyjaciele w Czarnej Górnej. Pani Dorota nominowana została do etapu ogólnopolskiego konkursu na Koordynatora Roku KS gdzie otrzymała wyróżnienie.

7. Utworzenie lokalnych koalicji na rzecz wolontariatu ,

W ramach zadania zostały przeprowadzone cztery spotkania lokalnych koalicji wolontariatu. Każdy z partnerów przeprowadził minimum jedno spotkanie. Spotkanie za które odpowiedzialna była Fundacja Bieszczadzka miało miejsce w Ustrzykach Dolnych 20 października. Koalicję buduje 10 organizacji z powiatów bieszczadzkiego i leskiego, które podpisały porozumienie .

Są to:

1. Fundacja Bieszczadzka
2. Klub Seniora „Radość Życia”
3. Klub Seniora „Sami Swoi”
4. Towarzystwo Przyjaciół Miasta Ustrzyki Dolne
5. Koło Gospodyń Wiejskich Babiniec - Czarna i Przyjaciele w Czarnej Górnej
6. Stowarzyszenie Miłośników Olszanicy i Okolic
7. Stowarzyszenie NASZ DOM w Stefkowej
8. Fundacja Lucky Ski
9. Fundacja Kopalnia
10. LGD "Zielone Bieszczady"

Wyżej wymienione organizacje działać będą na rzecz seniorów oraz swoich organizacji poprzez

1. Wspieranie się w sprawach merytorycznych organizacji;
2. Rozwój wolontariatu długoterminowego wśród seniorów,
3. Partnerstwo na rzecz wspólnych projektów i inicjatyw na rzecz seniorów szczególnie
4. Udział w szkoleniach, seminariach i webinarach
5. Dzielenie się doświadczeniem i osiągnięciami: wizyty, spotkania, rewizyty, wspólne wyjazdy

W ramach projektu lokalnej koalicji z okazji Święta Seniorów został zorganizowany dla nich koncert "Piosenka dla seniora" Współorganizatorem koncertu był Ustrzycki Dom Kultury (sala i nagłośnienie) Klub Seniora "Radość życia" (organizacja poczęstunku dla seniorów) oraz pozostali członkowie koalicji (promocja koncertu wśród seniorów, pomoc w transporcie seniorów na koncert). Koncert odbył się 4 listopada w Ustrzyckim Domu Kultury. Chcieliśmy nim podziękować Seniorom za to, że tak aktywnie pracują na rzecz środowiska w którym żyją, nie zapominając o własnym rozwoju. W koncercie wystąpili artyści od 4 do 84 roku życia.

Organizacjami tworzącymi koalicję realizującą projekt były: Fundacja Bieszczadzka, Bieszczadzki Uniwersytet Ludowy i LGD "Partnerstwo dla Ziemi Niżańskiej". W celu sprawnej i kompleksowej realizacji projektu na mocy umowy Partnerskiej podzielono zadania i obszar, dzięki czemu zdołano objąć działaniami dużą część województwa podkarpackiego. Działania realizowano w 16 spośród 21 powiatów oraz w 3 z 4 miast grodzkich: Rzeszowie, Krośnie i Przemyślu. W ciągu 3 lat projektu zrealizowano 123 różnych działań skierowanych do wolontariuszy, koordynatorów, organizatorów oraz instytucji i podmiotów wspierających wolontariat. W projektowych działaniach udział wzięło 834 wolontariuszy, 485 osób z obszaru działań skierowanych do koordynatorów, 230 z obszaru dla organizatorów wolontariatu. Oprócz tego 103 osoby wzięły udział w 12 spotkaniach lokalnych koalicji i 290 osób wolontariuszy/koordynatorów/ organizatorów) zaangażowanych było w przygotowanie 9 akcji Lokalnych Koalicji. Łącznie 1942 osoby. Wielu spośród wolontariuszy i koordynatorów było zarejestrowanych w bazie SOW. Największym zainteresowaniem uczestników cieszyły się: dla wolontariuszy- akcje społeczne, wizyty studyjne, spotkania motywacyjne, konkursy na mini granty i bony edukacyjne. Wśród koordynatorów : wizyty studyjne, debaty, staże. Szczególnie duże zainteresowanie obserwowano również projektami lokalnych koalicji. Realizując projekt współpracowano z samorządami, instytucjami kultury, szkołami średnimi i podstawowymi oraz mediami lokalnymi i regionalnymi. oraz organizacjami. Nasi najwięksi sprzymierzeńcy w projekcie to: Urząd Marszałkowski Województwa Podkarpackiego, Biuro Wystaw Artystycznych w Krośnie, Centrum Wspierania Organizacji Pozarządowych w Krośnie, Fundacja Folkowisko z Gorajca, Podkarpackie Inicjatywy Lokalne, Radio Rzeszów, Radio Via, Jarosławskiego Stowarzyszenia Oświaty i Promocji Zdrowia, Bieszczadzki Park Narodowy, Schronisko dla Zwierząt Kundelek w Lesku, GOK w Lutowiskach, Ustrzycki Dom Kultury, LO Nr 1 w Przeworsku, LO Nr 1 w Przemyślu, ZSZ w Ustrzykach Dolnych, LO w Lesku, LO w Ustrzykach Dolnych, ZSZ w Jeżowie, Wojewódzki Dom Kultury w Rzeszowie. Telewizja Bieszczady. Projekt promował ideę wolontariatu na Podkarpaciu, kształcił i wzbogacał w kompetencje dotyczące wolontariatu, aktywizował do działań wolontarystycznych na rzecz lokalnych społeczności, motywował ale również doceniał. Podkarpaccy Koordynatorzy Korpusu Solidarności z lat 2021, 2022 i 2023 nominowani przez nas do konkursu ogólnopolskiego zostawali laureatami tego konkursu. Jako realizatorzy dołożyliśmy wszelkich starań aby promować idee wolontariatu, projekt i operatora -NIW.

3 Projekt „Rozwijanie i pomaganie przez wspólne działanie”

Od 01 czerwca 2023 r. do 30 listopada 2023 r. FB realizowała w ramach projektu Polskie Inicjatywy Poradnicze 2023 zadanie dotowane kwotą 13 tys zł. Projekt "Rozwijanie i pomaganie przez wspólne działanie" realizowany był w powiecie bieszczadzkim i leskim. Jego celem był rozwój instytucjonalny organizacji poradniczej (Fundacji Bieszczadzkiej) poprzez działania grupy nieformalnej na rzecz integracji uchodźców z Ukrainy z lokalną społecznością. Odbiorcą działań byli nie tylko uchodźcy, którzy po 22 luty 2022 znaleźli schronienie w Polsce, w Bieszczadach lecz również mieszkańcy naszego regionu, którzy tego schronienia sąsiadom w ich tragicznej sytuacji udzielili. Poprzez cykl poradnictwa rodzinno-pedagogicznego, obywatelskiego, społeczno-finansowego chcieliśmy podnieść wśród kobiet, dzieci i młodzieży z Ukrainy (mężczyźni zostali walczą) poczucie bezpieczeństwa, sprawczości i normalności. Pomogliśmy również wielu osobom z naszego regionu, które nie zawsze wiedzą jak skorzystać z różnych form wsparcia oferowanego np. przez Urzędy Pracy, wspieraliśmy je przy tworzeniu biznesplanów. Wspieraliśmy doradztwem osoby, które przyjmując uchodźców nie zawsze spodziewały się wynikających z tego codziennych problemów. Z kolei cykl warsztatów kreatywnych organizowanych dla młodzieży polskiej i ukraińskiej zamieszkującej Bieszczadzką Bursę pozwolił im zarówno na integrację z lokalną społecznością jak i zdobycie nowych kompetencji. Oba warsztaty: taneczny i kulinarny cieszyły się dużym zainteresowaniem i zdaniem opiekunów z Bursy spełniły w pełni nasze i ich oczekiwania. Projekt zawierał też działania, które pozwoliły na rozwój

instytucjonalny Fundacji Bieszczadzkiej jako organizacji również poradniczej. Wszyscy członkowie grupy nieformalnej ukończyli cykl szkoleń z zakresu wybranych mechanizmów rozmowy doradczej, narzędzia coachingowych, oraz metod i sposobów pracy z dziećmi i młodzieżą ukraińską w obliczu wojny". Odbyte szkolenia rozwinęły i wzmocniły kompetencje osób prowadzących poradnictwo, uaktualniły już posiadaną wiedzę.

4. Projekt Szlak „Zielony Rower” – Greenway Karpaty Wschodnie – reaktywacja

W dniu 26 sierpnia 2022 r. Fundacja Bieszczadzka podpisała umowę na realizację zadania Szlak „Zielony Rower” – Greenway Karpaty Wschodnie – reaktywacja, finansowanego ze środków Narodowego Instytutu Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego w ramach Rządowego Programu Fundusz Inicjatyw Obywatelskich NOWEFIO, edycja 2022.

Celem projektu jest budowa kadrowych, technologicznych i instytucjonalnych podstaw modernizacji międzynarodowego szlaku dziedzictwa przyrodniczo – historycznego „Zielony Rower” Greenway Karpaty Wschodnie oraz przygotowanie Fundacji Bieszczadzkiej do roli koordynatora szlaku. Projekt trwał dwa lata, do końca listopada 2023r.

Dzięki realizacji projektu Fundacja Bieszczadzka zbudowała kadrowe, techniczne, technologiczne i instytucjonalne podstawy modernizacji międzynarodowego szlaku dziedzictwa przyrodniczo-historycznego "Zielony Rower" Greenway Karpaty Wschodnie (ZRGKW). Stała się tym samym podmiotem przygotowanym do roli koordynatora szlaku.

W ramach zadania realizowanego w okresie od lipca 2022 do listopada 2023 roku:

- 1) wykształcona została 7 osobowa kadra turystyki rowerowej, w ramach innowacyjnego w skali Polski programu szkoleń składającego się z 3 kursów: (1) „Organizator turystyki rowerowej”; (2) "Mechanik Rowerowy"; (3) „Projektant-znakarz tras i szlaków rowerowych"
- 2) powstały koncepcje nowych przebiegów 12 odcinków tras rowerowych na szlaku ZRGKW;
- 3) zorganizowano 6 wycieczek rowerowych na szlaku ZRGKW dla różnych grup odbiorców. Wycieczki zorganizowane zostały w okresie od 23 kwietnia do 11 listopada 2023 roku. Udział w nich wzięło łącznie 95 osób – średnio prawie 16 osób na wycieczkę. W każdej z wycieczek uczestniczyli jako organizatorzy studenci-wolontariusze Akademii Zielonego Roweru (min. 2 osoby podczas każdej z 6 wycieczek.
- 4) stworzone zostały 2 e-narzędzia: internetowy serwis informacyjny i aplikacja mobilna, które umożliwią korzystanie ze szlaku bez fizycznego oznakowania w terenie oraz służyć będą do zarządzania, informowania, promocji, monitoringu i badania szlaku ZRGKW; Powstała aplikacja, która pokazuje trasy szlaku ZRGKW na mapie mobilnej. Mapa mobilna posiadać 3 podkłady mapowe. Udostępnione trasy posiadają informację o dystansie, czasie trwania, nawigacji do początku trasy od miejsca pobytu (poprzez mapę aplikacji oraz Google Maps). Trasy widoczne są na portalu traseo (aplikacja mobilna i traseo). Użytkownicy mogą nawigować po trasach oraz pobierać je w formie GPX. Wpisując trasy rowerowe/pieszne w okolicy objętej mapą wyświetlą się im trasy z widocznymi punktami atrakcjami, gastronomią, noclegiem (z opisem i zdjęciem). Aplikacja posiada dostępny dla Fundacji Bieszczadzkiej panel zarządzania do dodawania i edytowania treści na portalu traseo.

5) w działania związane z modernizacją i rozwojem szlaku ZRGKW włączonych zostało kilkunastu nowych partnerów spośród bieszczadzskich, podkarpackich i częściowo również ogólnopolskich organizacji pozarządowych oraz partnerów z innych sektorów

5. Projekt TGE - Kryzysowy Fundusz dla Ukrainy

Dotacja w kwocie 7400 zł ze środków Polsko Amerykańskiej Fundacji Wolności. W ramach projektu pomogliśmy rodzinom Tetiany Ponomarenko i Iryny Pavliuk, które po wybuchu wojny na Ukrainie uciekły do Polski i zamieszkały w Bieszczadach. Panie znalazły zatrudnienie w Fundacji Bieszczadzkiej, w przedsiębiorstwie społecznym Cafe Bistro Czatownia. Niestety nawet w sezonie osoby te nie mogły być zatrudnione w pełnym wymiarze czasu, stąd konieczność dodatkowego wsparcia materialnego rodzin. Ze środków dotacji do fundacji zakupiliśmy rower, z którego korzystała jedna z zatrudnionych - Tetiana mieszkająca Czarnej. W sezonie letnio-jesiennie-wiosennym umożliwiało jej to dojazd do pracy, na zakupy, do lekarza. Wsparliśmy nasze ukraińskie rodziny pomagając im w zakupach wyprawek dla dzieci do szkół. Córce Iryny, która rozpoczęła naukę w szkole średniej w Sanoku, zakupiliśmy z pozyskanych środków podręczniki oraz inne niezbędne w szkole rzeczy. Przybory szkolne: zeszyty, piórniki, farby, kredki, bloki rysunkowe, buty i stroje do wychowania fizycznego oraz odzież jesienną zakupione zostały dla młodszych dzieci Tatiany i Iryny. Tatiana z rodziną mieszka w domu, w którym w piecach i pod kuchnią pali się drewnem. Dlatego zakupiliśmy dla niej opał na zimę-drewno.

6. Ustrzyckie śpiewanie

W 2023 r Fundacja Bieszczadzka kontynuowała rozpoczętą w 2016r. wspólnie z Towarzystwem Przyjaciół Miasta Ustrzyki Dolne organizację tematycznych spotkań „śpiewających”, w czasie których zebrani wspólnie wykonują wybrane wcześniej pieśni i piosenki.

W 2023 r zorganizowano 5 spotkań w ramach Ustrzyckich Śpiewań. Cztery z nich odbyły się w Miejsko-Gminnej Bibliotece i jedno w plenerze.

Harmonogram spotkań wyglądał następująco:

- 21 stycznia – „ Kolędy i pastoralki”
- 23 marca- „ Piosenki z imieniem kobiety w tytule”
- 24 maja – „Piosenka dla mamy”
- 18 sierpnia- „Piosenka integruje nas”
- 19 października- Piosenki i przyśpiewki weselne”

Promocja projektu, organizacja spotkań filmowych i śpiewających odbywała się na zasadzie wolontariatu. Plakaty, prezentacje multimedialne umożliwiające korzystanie z tekstów oraz informacje o śpiewanych pieśniach i piosenkach przygotowywała a także spotkania prowadziła Lucyna Sobańska. W ramach spotkań zaśpiewaliśmy ponad 100 piosenek, pieśni, kolęd, pastoralek.

7. Karpackie Centrum Zielonej Turystyki oraz Centrum Obsługi Klienta Biura Ekopodróży Zielony Rower

Od 1 września 2013 r. przy Fundacji Bieszczadzkiej funkcjonuje Karpackie Centrum Zielonej Turystyki oraz Centrum Obsługi Klienta Biura Ekopodróży Zielony Rower.

W 2023r. Fundacja Bieszczadzka w ramach działalności biura podróży zorganizowała 1 wizytę studyjną na terenie województwa kujawsko pomorskiego w której wzięło udział 40 osób.

8. Działalność gospodarcza Fundacji Bieszczadzkiej

W okresie od 1 stycznia do 31 lipca 2023 roku prowadzony przez Fundację Bieszczadzką w miejscowości Czarna Góra lokal gastronomiczny „Czatownia” Bistro Café przygotowywał i dostarczał posiłki (obiady) do Warsztatu Terapii Zajęciowej w Ustrzykach Dolnych prowadzonego przez Stowarzyszenie Wprowadzać w Świat. Codziennie w dni robocze „Czatownia” dostarczała do Ustrzyk Dolnych 12 obiadów, które osoby z niepełnosprawnościami będące pod opieką Warsztatu Terapii Zajęciowej przy Stowarzyszeniu Wprowadzać w Świat przekazywały 12 osobom starszym powyżej 60 roku życia, wymagającym wsparcia w codziennym funkcjonowaniu. Akcja organizowana była w ramach projektu – tzw. innowacji społecznej pn. „Obiady terapeutyczne”.

Oprócz tego podobnie jak w latach poprzednich w „Czatowni” Bistro Café prowadzone były inne usługi gastronomiczne – przygotowywanie i sprzedaż posiłków na miejscu w lokalu, sprzedaż napojów bezalkoholowych i alkoholowych w barze, organizacja imprez okolicznościowych (komunie, stypy). Sprzedawane były też pamiątki, mapy i książki w sklepiku funkcjonującym przy lokalu.

Jeszcze w lutym 2023 roku Bogusław Pyzocho - prezes zarządu Fundacji Bieszczadzkiej zwrócił się do władz Miasta i Gminy Ustrzyki Dolne z prośbą o wynajem – na warunkach możliwie korzystnych – lokalu należącego do budynku Urzędu Miejskiego w Ustrzykach Dolnych. Chodzi o lokal w podpiwniczeniu, w którym od lat prowadzona była działalność gastronomiczna. W lokalu tym planowane było uruchomienie baru mlecznego - pierwszego nie tylko w Ustrzykach Dolnych, ale również w całych Bieszczadach. Ustrzycki Bar Mleczny – bo taka nazwa lokalu została przyjęta – oferować miał bardzo tanie śniadania, dania obiadowe i kolacje oparte na produktach jarskich, z dodatkiem nabiału i mlecznych oraz nieco droższe dania mięsne. A wszystko dzięki mechanizmowi subwencji na tego rodzaju produkty, które zapewnia Ministerstwo Finansów. Dlatego nasz bar mleczny ma być tani i dostępny nawet dla ludzi biedniejszych, których w ostatnich trudnych latach jest niestety coraz więcej. Będą to przede wszystkim mieszkańcy Ustrzyk Dolnych i okolic, ale także turyści.

Niestety z przyczyn niezależnych od Fundacji Bieszczadzkiej nie udało się pozyskać lokalu na potrzeby Ustrzyckiego Baru Mlecznego. Działalność gastronomiczna z powodów ekonomicznych zakończona została 31 października 2023 roku.

XVII .Sytuacja lokalowa Fundacji Bieszczadzkiej w 2023 r.

W 2023 r Fundacja Bieszczadzka nadal mieściła się przy ul. 1 Maja 16 w Ustrzykach Dolnych, gdzie wynajmuje lokal o powierzchni 80 m² (3 pomieszczenia biurowe, 1 socjalno-sanitarne) z przeznaczeniem na pomieszczenie biurowe i pomieszczenia magazynowe.

W Czarnej wynajmowaliśmy lokal o powierzchni 150 m² z przeznaczeniem na działalność gospodarczą- prowadzenie kawiarni „Bistro Cafe Czatownia ”

XVIII. Zatrudnienie w 2023r.

W roku 2023 Fundacja Bieszczadzka zatrudniała 10 osób na umowę o pracę w różnym wymiarze godzin, co w przeliczeniu na pełne etaty dało 5,58 eatu. FB współpracowała też mniej regularnie (umowy zlecenia lub o dzieło) z osobami z regionu- 5 osób. Wspierana była ponadto pracą wolontariuszy, bezpośrednio i pośrednio 20 osób.

Sporządził: Bogusław Pyzocho

Fundacja Bieszczadzka
PRZESŁANIE
Bogusław Pyzocho

Zarząd Fundacji

Fundacja Bieszczadzka
Krzysztof Czarna
Ustrzyki Dolne

